

Βρυξέλλες, 2 Απριλίου 2025
(OR. en)

7741/25

Διοργανικός φάκελος:
2025/0076 (NLE)

ENV 232
CLIMA 100
POLMAR 12

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	2 Απριλίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 145 final
Θέμα:	Πρόταση ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη θέση που θα πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της σύμβασης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος του Βορειοανατολικού Ατλαντικού κατά την υπουργική σύνοδο του Ιουνίου 2025

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 145 final.

σνημμ.: COM(2025) 145 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 2.4.2025
COM(2025) 145 final

2025/0076 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που θα πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της σύμβασης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος του Βορειοανατολικού Ατλαντικού κατά την υπουργική σύνοδο του Ιουνίου 2025

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά τη θέση που θα πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο υπουργικό τμήμα της συνεδρίασης της Επιτροπής OSPAR της σύμβασης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος του βορειοανατολικού Ατλαντικού (στο εξής: σύμβαση OSPAR) που θα διεξαχθεί τον Ιούνιο του 2025.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Η σύμβαση OSPAR

Η σύμβαση OSPAR αποσκοπεί στην προστασία της θαλάσσιας ζώνης του Βορειοανατολικού Ατλαντικού από τις επιβλαβείς επιπτώσεις των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, ώστε να διασφαλιστεί η ανθρώπινη υγεία, να διαφυλαχθούν τα θαλάσσια οικοσυστήματα και, εφόσον είναι δυνατόν, να αποκατασταθούν οι θαλάσσιες ζώνες που έχουν υποστεί επιβλαβείς επιπτώσεις. Στη σύμβαση συμμετέχουν 16 συμβαλλόμενα μέρη: το Βέλγιο, η Γαλλία, η Γερμανία, η Δανία, η ΕΕ¹, η Ελβετία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία, η Ισλανδία, η Ισπανία, οι Κάτω Χώρες, το Λουξεμβούργο, η Νορβηγία, η Πορτογαλία, η Σουηδία και η Φινλανδία. Η σύμβαση άνοιξε προς υπογραφή κατά την υπουργική σύνοδο των επιτροπών του Όσλο και των Παρισίων στις 22 Σεπτεμβρίου 1992, και τέθηκε σε ισχύ την 25η Μαρτίου 1998.

2.2. Η Επιτροπή OSPAR

Η Επιτροπή OSPAR (η οποία συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 10 της σύμβασης) αποτελείται από αντιπροσώπους κάθε συμβαλλόμενου μέρους: συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα και κάθε φορά που κρίνεται αναγκαίο λόγω ειδικών περιστάσεων. Η Επιτροπή OSPAR έχει ως αποστολή να εποπτεύει την εφαρμογή της σύμβασης και να επανεξετάζει τις προτεραιότητες στο πλαίσιο της σύμβασης OSPAR, να εποπτεύει την κατάσταση της θαλάσσιας ζώνης, την αποτελεσματικότητα των εγκριθέντων μέτρων και την ανάγκη λήψης οποιουδήποτε συμπληρωματικού ή διαφορετικού μέτρου.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 της σύμβασης, κάθε συμβαλλόμενο μέρος διαθέτει μία ψήφο στην Επιτροπή OSPAR. Η ΕΕ διαθέτει αριθμό ψήφων ίσο με τον αριθμό των κρατών μελών της που έχουν υπογράψει τη σύμβαση. Η ΕΕ δεν ασκεί το δικαίωμα ψήφου της όταν κάποιο από τα κράτη μέλη της ασκεί το δικό του δικαίωμα ψήφου και αντιστρόφως.

Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3 της σύμβασης, η Επιτροπή OSPAR εγκρίνει τροποποιήσεις της σύμβασης εφόσον κατά τη σχετική ψηφοφορία επιτευχθεί ομοφωνία των συμβαλλόμενων μερών.

2.3. Η προς έκδοση πράξη της Επιτροπής OSPAR

Κατά το υπουργικό τμήμα της ετήσιας συνεδρίασής της, η Επιτροπή OSPAR προβλέπεται να εκδώσει απόφαση για την τροποποίηση του άρθρου 1 στοιχείο α) της σύμβασης, με σκοπό την προσαρμογή των ορίων της θαλάσσιας ζώνης OSPAR ούτως ώστε να συμπεριληφθούν τα

¹ Απόφαση 98/249/ΕΚ του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 1997, σχετικά με τη σύναψη, εξ ονόματος της Κοινότητας, της σύμβασης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος του Βορειοανατολικού Ατλαντικού (ΕΕ L 104 της 3.4.1998, σ. 1).

ύδατα που υπάγονται στη δικαιοδοσία της Πορτογαλίας και της Ισπανίας και τα διεθνή ύδατα που βρίσκονται μεταξύ των εν λόγω υδάτων².

Σκοπός αυτής της πρώτης προς έκδοση πράξης είναι να προστεθούν τα ύδατα που περιβάλλουν τη Μακαρονησία (Μαδέρα και Κανάριες Νήσοι) στη θαλάσσια ζώνη OSPAR και να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη συνοχή της σύμβασης OSPAR με την οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική της ΕΕ³ ώστε να βελτιωθεί ο συντονισμός για την προστασία και τη διαφύλαξη της πλούσιας βιοποικιλότητας και των ευάλωτων οικοσυστημάτων που υπάρχουν στην περιοχή της Μακαρονησίας.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 της σύμβασης OSPAR, η τροποποίηση της σύμβασης θα τεθεί σε ισχύ για τα συμβαλλόμενα μέρη που την έχουν επικυρώσει, αποδεχθεί ή εγκρίνει την τριακοστή ημέρα από την παραλαβή από την εντολοδόχο κυβέρνηση των γνωστοποιήσεων τουλάχιστον επτά συμβαλλόμενων μερών. Στη συνέχεια, η τροποποίηση θα τίθεται σε ισχύ για κάθε άλλο συμβαλλόμενο μέρος την τριακοστή ημέρα από την κατάθεση του κειμένου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης της τροποποίησης εκ μέρους του εν λόγω συμβαλλόμενου μέρους.

Έως ότου τεθεί σε ισχύ η τροποποίηση της σύμβασης OSPAR, η Ισπανία, η Πορτογαλία και κάθε άλλο συμβαλλόμενο μέρος μπορούν να την εφαρμόζουν προσωρινά, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της σύμβασης της Βιέννης για το δίκαιο των συνθηκών, της 23ης Μαΐου 1969, και, ειδικότερα, το άρθρο 25, με τίτλο «Προσωρινή εφαρμογή».

Η δεύτερη προς έκδοση πράξη είναι απόφαση της OSPAR για την πρόληψη και την εξάλειψη της χρήσης, καθώς και την απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά ορισμένων προϊόντων [μη επικαλυμμένο διογκωμένο πολυστυρένιο (EPS), μη επικαλυμμένο εξηλασμένο πολυστυρένιο (XPS), και κάθε άλλη μορφή μη επικαλυμμένου αφρώδους πλαστικού σε πλωτήρες και σημαντήρες] ώστε να προληφθεί η απελευθέρωση EPS, XPS και άλλων μορφών αφρώδους πλαστικού στο θαλάσσιο περιβάλλον.

Η οδηγία για τα πλαστικά μίας χρήσης⁴ καλύπτει μόνο τους περιορισμούς στα προϊόντα μίας χρήσης (περιέκτες τροφίμων και ποτών, κυπελλάκια ροφημάτων) που κατασκευάζονται από EPS. Δεν καλύπτει τα δομικά στοιχεία που σχετίζονται με την αλιεία και κατασκευάζονται από EPS/XPS. Ωστόσο, ήδη κατά τις διαπραγματεύσεις που αφορούσαν την οδηγία για τα πλαστικά μίας χρήσης, εξετάστηκαν πιθανά νέα μέτρα τα οποία να καλύπτουν τα αντικείμενα που σχετίζονται με την αλιεία και κατασκευάζονται από EPS/XPS, αλλά τα στοιχεία που ήταν διαθέσιμα εκείνη την περίοδο δεν κρίθηκαν επαρκή. Η OSPAR έχει πλέον παράσχει τα απαραίτητα στοιχεία και τις πληροφορίες σε έγγραφο τεκμηρίωσης⁵ για να στηρίξει την προτεινόμενη απόφαση.

Η τρίτη προς έκδοση πράξη είναι μέτρο της OSPAR για τη διαχείριση των απορριπτόμενων υδάτων από συστήματα καθαρισμού καυσαερίων που είναι εγκατεστημένα σε πλοία και λειτουργούν με κλειστό και ανοικτό τρόπο.

² Η πρόταση καλύπτει συνολική έκταση 2 573 750 km², εκ των οποίων 875 947 km² βρίσκονται εντός της πορτογαλικής και ισπανικής ΑΟΖ και των χωρικών υδάτων, ενώ 1 697 803 km² είναι ανοικτές θάλασσες (εκ των οποίων 944 425 km² βρίσκονται εντός πορτογαλικών και ισπανικών εκτεταμένων ηπειρωτικών υφαλοκρηπίδων και 753 378 km² είναι περιοχές)

³ Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική) (ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19).

⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2019/904 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον

⁵ <https://www.ospar.org/documents?v=60598>

Τα συμβαλλόμενα μέρη της OSPAR ανησυχούν ιδιαίτερα σχετικά με τα απορριπτόμενα ύδατα των συστημάτων καθαρισμού καυσαερίων σε περιοχές όπου δεν επιτυγχάνονται οι περιβαλλοντικοί στόχοι για επικίνδυνες ουσίες. Ένα έγγραφο τεκμηρίωσης που δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί παρέχει σαφή επιστημονικά και τεχνικά στοιχεία για το θέμα αυτό. Σε πρώτο στάδιο, το εν λόγω έγγραφο προτείνει ως μέτρο να απαγορευθεί η απόρριψη για όλα τα πλοία που είναι εξοπλισμένα με συστήματα καθαρισμού καυσαερίων και πλέουν εντός των εσωτερικών υδάτων και των χωρικών υδάτων. Τα περισσότερα συμβαλλόμενα μέρη τάσσονται υπέρ του περιορισμού των απορριπτόμενων υδάτων από τα συστήματα καθαρισμού καυσαερίων. Ωστόσο, μια μειοψηφία (ιδίως η Νορβηγία και το Ηνωμένο Βασίλειο) τέθηκε σαφώς υπέρ της αναμονής ενόψει της μελλοντικής κατάρτισης παγκόσμιων μέτρων στο πλαίσιο του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ), διότι ο ΔΝΟ είναι ο πλέον κατάλληλος οργανισμός για την κατάρτιση κανόνων για τη διεθνή ναυτιλία. Παγκοσμίως, περισσότερες από 40 χώρες (στις οποίες περιλαμβάνονται και συμβαλλόμενα μέρη της OSPAR) έχουν επιβάλει μεμονωμένα διάφορους τοπικούς περιορισμούς όσον αφορά τα απορριπτόμενα ύδατα των συστημάτων καθαρισμού καυσαερίων, και ένα μέτρο της OSPAR θα προωθούσε την εναρμόνιση μεταξύ τους, παρέχοντας παράλληλα ασφάλεια δικαίου στα ενδιαφερόμενα μέρη σε περιφερειακή κλίμακα. Επιπλέον, η γραμματεία της OSPAR έλαβε επιβεβαίωση από τη γραμματεία του ΔΝΟ ότι η θέσπιση εντός τέτοιου περιφερειακού κανόνα είναι σύμφωνη με τις διαδικασίες του ΔΝΟ.

Τον Νοέμβριο του 2024 οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της OSPAR σημείωσαν την έλλειψη συναίνεσης μεταξύ των μερών σχετικά με το επίπεδο φιλοδοξίας ενός πιθανού μέτρου της OSPAR. Συμφώνησαν ότι θα συνεχιστούν οι εργασίες για την κατάρτιση σχεδίου απόφασης (το μόνο νομικά δεσμευτικό μέσο της OSPAR), το οποίο θα παρουσιαστεί ως επιλογή κατά την υπουργική σύνοδο.

Διατυπώθηκαν δύο επιλογές οι οποίες θα υποβληθούν προς εξέταση στη συνεδρίαση της Επιτροπής για τις Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις των Ανθρωπίνων Δραστηριοτήτων (ΕΙΗΑ) της OSPAR που θα πραγματοποιηθεί στις 7-11 Απριλίου 2025:

- i) μια πρόταση απόφασης της OSPAR η οποία θα απαγορεύει τις απορρίψεις από πλοία εξοπλισμένα με συστήματα καθαρισμού καυσαερίων ανοικτού και κλειστού βρόχου στα χωρικά ύδατα·
- ii) μια πρόταση απόφασης της OSPAR η οποία θα απαγορεύει τις απορρίψεις από πλοία εξοπλισμένα με συστήματα καθαρισμού καυσαερίων ανοικτού και κλειστού βρόχου σε εσωτερικά ύδατα και λιμενικές περιοχές, σε συνδυασμό με πρόταση σύστασης της OSPAR προς εφαρμογή στα χωρικά ύδατα.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη να εγκριθούν περιορισμοί για τις απορρίψεις από συστήματα καθαρισμού καυσαερίων ώστε να προστατευθεί το θαλάσσιο περιβάλλον από την τοξικότητα των απορρίψεων, κατά προτίμηση σε παγκόσμιο επίπεδο. Ωστόσο, σε επίπεδο ΔΝΟ, δεν υπάρχει προοπτική κατάλληλης ρυθμιστικής προσέγγισης βραχυπρόθεσμα έως μεσοπρόθεσμα, λόγω του ότι σήμερα ο κλάδος εστιάζεται στη διατήρηση του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου (δηλ. του κανονισμού 4 του παραρτήματος VI της διεθνούς σύμβασης για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία), το οποίο επιτρέπει τη χρήση τους αναθεωρώντας μόνο τις υφιστάμενες μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές με χαμηλή φιλοδοξία. Το γεγονός αυτό νομιμοποιεί τους περιορισμούς όσον αφορά τις απορρίψεις σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο σε διάφορα μέρη του κόσμου, όπως, στην περίπτωση των υπό εξέταση προτάσεων, στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό (βλ. ανωτέρω).

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή υποστηρίζει σταθερά ένα φιλόδοξο μέτρο στο πλαίσιο της OSPAR, σύμφωνα με την προαναφερθείσα επιλογή i)· παράλληλα, δεδομένου του προαναφερθέντος

πλαισίου, η Επιτροπή πιστεύει ότι η ΕΕ θα πρέπει να επιδείξει ευελιξία και ότι η επιλογή ii) θα μπορούσε να αποτελέσει έναν αποδεκτό συμβιβασμό. Εάν ορισμένα συμβαλλόμενα μέρη δεν αποδεχθούν ούτε αυτό το επίπεδο φιλοδοξίας, το ζήτημα θα πρέπει να παραπεμφθεί στους υπουργούς, όπως αποφασίστηκε επίσης από τους επικεφαλής των αντιπροσωπειών της OSPAR τον περασμένο Νοέμβριο.

Η τέταρτη προς έκδοση πράξη είναι μια σύσταση OSPAR σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για τη διαχείριση των θαλάσσιων απορριμμάτων, ενώ η πέμπτη προς έκδοση πράξη είναι ένα περιφερειακό σχέδιο δράσης για συντονισμένα μέτρα με σκοπό την πρόληψη και τη μείωση του υποθαλάσσιου θορύβου.

Η προτεινόμενη σύσταση σχετικά με την εφαρμογή βέλτιστων περιβαλλοντικών πρακτικών για τη μείωση των θαλάσσιων απορριμμάτων αποσκοπεί στο να καθιερώσει μηχανισμό υποβολής εκθέσεων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζουν και διαδίδουν τις βέλτιστες πρακτικές (οι οποίες καταρτίστηκαν ως «Άλλες συμφωνίες» της OSPAR) κατά των θαλάσσιων απορριμμάτων, καθώς και σχετικά με τον αντίκτυπο των εν λόγω πρακτικών και την ανάγκη επανεξέτασης ή παύσης παρωχημένων πρακτικών. Το περιφερειακό σχέδιο δράσης της OSPAR σχετικά με τον υποθαλάσσιο θόρυβο προσδιορίζει τις σημαντικότερες δράσεις που πρέπει να υλοποιηθούν σε περιφερειακή κλίμακα, ώστε να μειωθεί ο ανθρωπογενής υποθαλάσσιος θόρυβος σε επίπεδα που δεν επηρεάζουν αρνητικά το θαλάσσιο περιβάλλον. Ένας από τους στόχους του είναι να διευκολύνει την εφαρμογή των ενωσιακών απαιτήσεων σχετικά με τον υποθαλάσσιο θόρυβο από τα συμβαλλόμενα μέρη της OSPAR τα οποία είναι επίσης κράτη μέλη της ΕΕ.

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Το άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας-πλασίου για τη θαλάσσια στρατηγική (στο εξής: ΟΠΘΣ) απαιτεί από τα κράτη μέλη να αξιοποιούν «τις καθιερωμένες περιφερειακές θεσμικές δομές συνεργασίας, μεταξύ των οποίων οι προβλεπόμενες από τις περιφερειακές συμβάσεις για τις θάλασσες, στις οποίες υπάγεται η συγκεκριμένη θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχή» για να συντονίζουν τις θαλάσσιες στρατηγικές τους. Σύμφωνα με το άρθρο 4 της ΟΠΘΣ, η Μακαρονησιακή υποπεριοχή αποτελεί τμήμα της περιοχής του Βορειοανατολικού Ατλαντικού. Αποτελεί τη μεγαλύτερη θαλάσσια υποπεριοχή των ευρωπαϊκών θαλασσών και διαθέτει πλούσια ποικιλία οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων που παρατίθενται στον κατάλογο των «επαπειλούμενων και/ή φθινόντων ειδών & οικοτόπων» της OSPAR. Επί του παρόντος, η θαλάσσια ζώνη OSPAR καλύπτει μόνο εν μέρει τα ύδατα της υποπεριοχής της Μακαρονησίας, η οποία έχει οριοθετηθεί και συμφωνηθεί σε επίπεδο ΕΕ.

Η Ισπανία και η Πορτογαλία, οι οποίες είναι τα μόνα κράτη μέλη της ΕΕ και της σύμβασης OSPAR που έχουν χωρικά ύδατα στη Μακαρονησία, υπέβαλαν κοινή πρόταση για την τροποποίηση της σύμβασης OSPAR ούτως ώστε να εναρμονιστεί η θαλάσσια ζώνη OSPAR με τις οριοθετήσεις της οδηγίας-πλασίου για τη θαλάσσια στρατηγική. Η ευθυγράμμιση αυτή θα διευκολύνει την εφαρμογή της ΟΠΘΣ για τις δύο αυτές χώρες, μέσω της ενισχυμένης συνεργασίας σε επίπεδο OSPAR. Αυτό θα ενισχύσει επίσης την προστασία των ευάλωτων ειδών και οικοτόπων της εν λόγω περιοχής, καθώς και την προστασία της μοναδικής θαλάσσιας και παράκτιας βιοποικιλότητάς της.

Η προτεινόμενη απόφαση της OSPAR για τον περιορισμό ορισμένων προϊόντων EPS/XPS υποστηρίζεται επαρκώς από αποδεικτικά στοιχεία και συνάδει με τη νομοθεσία και τις πολιτικές της ΕΕ σχετικά με τη μείωση της ρύπανσης των θαλασσών από πλαστικά, όπως η οδηγία για τα πλαστικά μίας χρήσης και η οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική της ΕΕ. Επομένως, προτείνεται η ΕΕ να υποστηρίξει την έκδοση της εν λόγω απόφασης.

Είναι αναγκαίο να αναληφθεί δράση στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό με στόχο τη μείωση των απορρίψεων από τα συστήματα καθαρισμού καυσαερίων των πλοίων. Η δράση αυτή συνάδει με τη νομοθεσία της ΕΕ, όπως η ΟΠΘΣ, η οδηγία (ΕΕ) 2016/802 σχετικά με τη μείωση της περιεκτικότητας ορισμένων υγρών καυσίμων σε θείο, η οδηγία για τη ρύπανση από τα πλοία (2005/35/ΕΚ), καθώς και με τις θέσεις στο πλαίσιο του ΔΝΟ και άλλων διεθνών φόρουμ, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών συμβάσεων για τις θάλασσες σε ολόκληρη την Ευρώπη· θα διευκολύνει τις προσπάθειες των κρατών μελών για την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης στο πλαίσιο της ΟΠΘΣ και της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα⁶, ιδίως όσον αφορά τις ρυπογόνες ουσίες.

Η διευκόλυνση της εφαρμογής κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με βέλτιστες πρακτικές που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο των περιφερειακών σχεδίων δράσης για τα θαλάσσια απορρίμματα και εγκρίθηκαν από την OSPAR θα συμβάλει στη μείωση των απορριμμάτων στο θαλάσσιο περιβάλλον· για τον λόγο αυτόν προτείνεται η ΕΕ να υποστηρίξει την έγκριση της σχετικής προαναφερθείσας σύστασης.

Τα μέτρα που συντονίζονται σε περιφερειακό επίπεδο στην OSPAR μπορούν να μειώσουν τον υποθαλάσσιο θόρυβο και να προστατεύσουν τη θαλάσσια ζωή και τη βιοποικιλότητα, καθώς και να συμβάλουν στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας, ιδίως της ΟΠΘΣ· για τον λόγο αυτόν προτείνεται η ΕΕ να υποστηρίξει την έγκριση του περιφερειακού σχεδίου δράσης της OSPAR για τον υποθαλάσσιο θόρυβο.

Η προβλεπόμενη τροποποίηση της σύμβασης OSPAR και η προς έκδοση απόφαση για την πρόληψη και την εξάλειψη της χρήσης ορισμένων προϊόντων και την απαγόρευση της διάθεσής τους στην αγορά είναι νομικά δεσμευτικές για τα συμβαλλόμενα μέρη στο πλαίσιο της OSPAR. Η προς έκδοση απόφαση σχετικά με τη διαχείριση των απορριπτόμενων υδάτων από συστήματα καθαρισμού καυσαερίων, η σύσταση για τη διαχείριση των θαλάσσιων απορριμμάτων και το περιφερειακό σχέδιο δράσης για συντονισμένα μέτρα πρόληψης και μείωσης του υποθαλάσσιου θορύβου θα παραγάγουν νομικά αποτελέσματα βάσει του διεθνούς δικαίου. Ενόψει της συνεδρίασης της Επιτροπής OSPAR που θα πραγματοποιηθεί στις 23-27 Ιουνίου 2025, είναι αναγκαίο να καθοριστεί η θέση της Ένωσης όσον αφορά την προγραμματισμένη έγκριση των εν λόγω προβλεπόμενων μέτρων. Δεδομένου ότι τα μέτρα αυτά θα διευκολύνουν την εφαρμογή των πολιτικών και της νομοθεσίας της ΕΕ, θα αποτρέψουν τις ζημίες στο θαλάσσιο περιβάλλον και στη βιοποικιλότητα και θα βελτιώσουν την προστασία τους, προτείνεται να υποστηρίξει η Ένωση την έγκρισή τους.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό «των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας».

Η έννοια των «πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα» περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εκάστοτε όργανο. Περιλαμβάνει επίσης κείμενα που δεν έχουν μεν δεσμευτική ισχύ βάσει

⁶ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων

του διεθνούς δικαίου, αλλά «επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης»⁷.

4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Η Επιτροπή OSPAR είναι όργανο που έχει συσταθεί με συμφωνία, και συγκεκριμένα τη σύμβαση OSPAR.

Οι πράξεις που καλείται να θεσπίσει η Επιτροπή OSPAR συνιστούν πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα κατά την έννοια του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, διότι:

- όλες οι αποφάσεις της OSPAR είναι νομικά δεσμευτικές για τα συμβαλλόμενα μέρη, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2 της σύμβασης OSPAR·
- η σύσταση για την εφαρμογή βέλτιστων περιβαλλοντικών πρακτικών για τη μείωση των θαλάσσιων απορριμμάτων και το περιφερειακό σχέδιο δράσης για τον υποθαλάσσιο θόρυβο παράγουν έννομα αποτελέσματα βάσει του διεθνούς δικαίου, υπό την έννοια ότι δημιουργούν υποχρεώσεις καλής πίστης για τα συμβαλλόμενα μέρη όσον αφορά την εφαρμογή τους.

Όσον αφορά τη σύσταση, αυτή απορρέει από το γεγονός ότι το άρθρο 13 της σύμβασης OSPAR αναθέτει ρητά στην Επιτροπή OSPAR την έγκριση συστάσεων και το άρθρο 23 της σύμβασης OSPAR υποχρεώνει τα συμβαλλόμενα μέρη να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τη συμμόρφωσή τους με τις συστάσεις της OSPAR και να προωθούν την εφαρμογή των εν λόγω συστάσεων.

Επιπλέον, το περιφερειακό σχέδιο δράσης για συντονισμένα μέτρα πρόληψης και μείωσης του υποθαλάσσιου θορύβου θα παραγάγει επίσης έννομα αποτελέσματα κατά την έννοια του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, διότι το εν λόγω μέσο καθορίζει μια σειρά συγκεκριμένων στόχων/μέτρων που πρέπει να επιτευχθούν/εφαρμοστούν, μεταξύ άλλων, από τα συμβαλλόμενα μέρη προκειμένου να μειωθούν τα επίπεδα του υποθαλάσσιου θορύβου· ως εκ τούτου, δημιουργεί υποχρέωση καλής πίστης βάσει του διεθνούς δικαίου για τα συμβαλλόμενα μέρη όσον αφορά την εφαρμογή αυτών των μη νομικά δεσμευτικών μέτρων.

Οι προς έκδοση πράξεις δεν συμπληρώνουν ούτε τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της σύμβασης OSPAR. Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης σε σχέση με την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης. Εάν η προς έκδοση πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος/-α, ενώ ο/η άλλος/-η έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο ουσιαστική νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

⁷ Απόφαση του Δικαστηρίου, της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος. Ως εκ τούτου, η ουσιαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 192 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

4.3. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 192 παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

5. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

Δεδομένου ότι η πράξη της Επιτροπής OSPAR θα τροποποιήσει τη σύμβαση OSPAR, της οποίας η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος, ενδείκνυται να δημοσιευτεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* μετά την έκδοσή της.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που θα πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της σύμβασης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος του Βορειοανατολικού Ατλαντικού κατά την υπουργική σύνοδο του Ιουνίου 2025

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η σύμβαση OSPAR (στο εξής: σύμβαση) συνήφθη από την Ένωση με την απόφαση 98/249/EK του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 1997⁸, και τέθηκε σε ισχύ την 25η Μαρτίου 1998.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 της σύμβασης, η επιτροπή που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 10 παράγραφος 1 της σύμβασης (στο εξής: Επιτροπή OSPAR) μπορεί να εκδίδει αποφάσεις σύμφωνα με το άρθρο 13 της σύμβασης.
- (3) Η Επιτροπή OSPAR, κατά την 28η τακτική σύνοδο/συνεδρίασή της που αρχίζει στις 23 Ιουνίου 2025 πρόκειται να εκδώσει: i) αποφάσεις για την προσαρμογή των ορίων της θαλάσσιας περιοχής OSPAR ώστε να συμπεριληφθούν τα ύδατα υπό πορτογαλική και ισπανική δικαιοδοσία και τα διεθνή ύδατα μεταξύ τους· για τον περιορισμό ορισμένων προϊόντων με σκοπό την πρόληψη της απελευθέρωσης πλαστικών υλών στο θαλάσσιο περιβάλλον· και για τη διαχείριση των απορριπτόμενων υδάτων από συστήματα καθαρισμού καυσαερίων που είναι εγκατεστημένα σε πλοία· ii) σύσταση σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για τη διαχείριση των θαλάσσιων απορριμμάτων· και iii) περιφερειακό σχέδιο δράσης για συντονισμένα μέτρα πρόληψης και μείωσης του υποθαλάσσιου θορύβου.
- (4) Είναι σκόπιμο να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο της Επιτροπής OSPAR, δεδομένου ότι τα προβλεπόμενα μέτρα που πρόκειται να εγκρίνει η εν λόγω επιτροπή θα παραγάγουν έννομα αποτελέσματα κατά την έννοια του άρθρου 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (5) Η θέση της Ένωσης θα πρέπει να είναι η υπερψήφιση των προαναφερθέντων μέτρων OSPAR, δεδομένου ότι αυτά θα διευκολύνουν την εφαρμογή των πολιτικών και της νομοθεσίας της ΕΕ, θα αποτρέψουν τις ζημιές στο θαλάσσιο περιβάλλον και στη βιοποικιλότητα και θα βελτιώσουν την προστασία τους,

⁸ Απόφαση 98/249/EK του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 1997, σχετικά με τη σύναψη, εξ ονόματος της Κοινότητας, της σύμβασης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος του Βορειοανατολικού Ατλαντικού (ΕΕ L 104 της 3.4.1998, σ. 1).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στην [28η] συνεδρίαση της Επιτροπής OSPAR που αρχίζει στις 23 Ιουνίου 2025 είναι να υποστηριχθεί η έγκριση των ακόλουθων μέτρων:

- α) αποφάσεις για την προσαρμογή των ορίων της θαλάσσιας περιοχής OSPAR ώστε να συμπεριληφθούν τα ύδατα υπό πορτογαλική και ισπανική δικαιοδοσία και τα διεθνή ύδατα μεταξύ τους· για τον περιορισμό ορισμένων προϊόντων με σκοπό την πρόληψη της απελευθέρωσης πλαστικών υλών στο θαλάσσιο περιβάλλον· για τη διαχείριση των απορριπτόμενων υδάτων από συστήματα καθαρισμού καυσαερίων που είναι εγκατεστημένα σε πλοία·
- β) σύσταση σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για τη διαχείριση των θαλάσσιων απορριμμάτων·
- γ) περιφερειακό σχέδιο δράσης για συντονισμένα μέτρα πρόληψης και μείωσης του υποθαλάσσιου θορύβου.

Άρθρο 2

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης μπορούν να συμφωνήσουν ήσσονος σημασίας αλλαγές της θέσης που προβλέπεται στο άρθρο 1 αναλόγως των εξελίξεων κατά τη συνεδρίαση των επικεφαλής των αντιπροσωπειών της OSPAR στις 14–16 Μαΐου 2025 ή κατά την 28η συνεδρίαση της Επιτροπής OSPAR στις 23–26 Ιουνίου 2025, στο πλαίσιο διαβούλευσης με τα κράτη μέλη κατά τις επιτόπιες συνεδριάσεις συντονισμού, χωρίς περαιτέρω απόφαση του Συμβουλίου.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*